

MỘT BÚC THƠ

Falcoo, le... 1936

Anh Mai,
Tôi phải đi anh ạ, tôi phải đi xa,
đi kiếm việc làm, tuy hôm trước
anh có khuyên tôi nên ở lại và anh
có hứa sẽ giúp đỡ tôi. Nhưng tôi
không thể nhả tay được nữa và
tôi không muốn sống nhờ một
người nào, dù là anh. Bao giờ tôi
cũng muốn tự lập.

Tôi đã quyết, không khi nào tôi
lại có cái ý muốn khác với cái ý
muốn của tôi hiện nay. Vì tôi đã
nhận thấy rõ ràng và chắc chắn
rằng không khi nào tôi tìm ra được
phần trong gia đình, đến tới cổ sức
nhân tại, cái gia đình tôi vẫn yêu
mến lắm này, mà nay đã không thể
đứng nữa.

Anh Mai, anh còn còn nhớ, lúc
tôi không có tiền học, tôi từ giả
trường, tôi không buồn rầu vì sự
mất học mà tôi yên trí rằng tôi
học bấy nhiêu cũng đủ để làm rồi.
Tôi vẫn lạc quan và tôi đã mạnh
bạn nói với anh và nhiều anh, em
khắc rằng: Hạnh phúc không phải
ở sự dè dặt mà ở trường học thực
ngụiem.

Ra trường tôi theo anh tôi học
nghề thợ mộc.

Rồi tôi lại cưới vợ, tôi lập gia
đình. Tôi tự tin rằng với cái tâm
siêng năng, cái đức tiết kiệm, cái
lòng ngay thẳng của tôi sẽ tạo ra
lộc cho gia đình và tôi sẽ hưởng hạnh
phúc một cách bền bỉ.

Tôi tự phụ rằng tôi đã làm tròn
bản phận, vì theo tôi tưởng là xong
việc gia đình rồi là đi lo xong việc
xã hội, tôi đã giúp ích xã hội.

Nhưng thân ái! Tôi tưởng như
vậy, tôi đã làm như vậy, mà nào
tôi có được hưởng như ý? Tưởng tôi
đầu!

Ngôi 5 năm nay tôi đem hết tình
lực ra để làm việc. Nhiều lúc tôi đã
thấy mệt mỏi thất bại, nhưng tôi cứ
nhân nại tự bảo rằng: bước đầu
tiên trên đường đời ai chẳng gặp
lúc khó khăn.

Vậy mà nay tôi phải thất vọng,
tôi không nhận ra được nữa.
Tôi mới biết không khi nào
những người lao động như tôi
hưởng được hạnh phúc gia đình
dẫu đã như nhiều người đã tưởng.

Ai Mai ơ, cái hạnh phúc gia
đình mà trước kia chúng ta tưởng
trí, chỉ là mộng tưởng, không khi
nào thực hiện được. Tôi siêng năng
nhưng không có việc mà làm; tôi
tiết kiệm hết sức nhưng số tiền
tôi làm ra một ngày một ít ỏi,
còn việc chi tiêu lại càng ngày càng
tăng lên.

Anh nghĩ coi, cái gia đình tôi,
hai vợ chồng với ba đứa con mà
một ngày chỉ có 0\$25, thì làm sao

Uên đã mà khổ thêm thốn hưởng
có ngày không được thế!

Thế nên tôi nhất định đi nơi khác
để kiếm việc làm ăn, may ra còn
đủ tiền để sống cho tôi. Tôi phải
đoan tuyệt với gia đình tôi. Tôi
phải bỏ cả các thành kiến hủ hạc,
giao ra ngoài tai những lời dị nghị
của xóm giềng: nào là ông bà /
lìa xứ sở? / nào đi vọng!

Thế mới hay rằng quê hương đối
với tôi bây giờ không có nghĩa gì
khác nhau. Người ta có thể dưng
hương dục nhứt của tôi là sự sống.
Tôi không thể nào rời nó ra được.

Trong sách, khi học ở trường,
người ta tả ra hết bao nhiêu là cái
hạnh phúc gia đình, làm cho tôi
đọc đến mà phải hao máu, nhưng
nay tôi mới hiểu học với hành
khác nhau. Người ta có thể dưng
văn chương mà tả ra những cái
không thể có được.

Mấy lần nay tôi tự phụ bao nhiêu
thì nay tôi lại tự phụ bấy nhiêu, vì
tôi thấy tôi không biết gì cả. Đọc
sách không biết lấy lý trí mà suy
sốt phải trái, lại chịu khuất phục
dưới những tư tưởng hẹp hòi, và
phụng sự nó làm cái lý tưởng tuyệt
đối ở đời.

Anh Mai, thôi anh hãy ở lại, tôi
đi; theo tôi nhìn thấy cái quảng
đường đời của tôi từ đây sẽ sáng
hơn, rộng hơn và thoáng thả hơn ở
trong cái phạm vi chật hẹp đó.

Tôi sẽ tìm cái hạnh phúc khác,
cái hạnh phúc hoàn toàn của những
người nghèo như tôi.

Chào anh
SINH - LINH

L. T. S. - Đọc bức thư trên thấy trong
bên thành niên ta nghe nay có cái tư
tưởng chán nản với cái hoàn cảnh của ta,
mà muốn tìm cái hạnh phúc. Cái tư tưởng
ấy vẫn tốt, song trước khi đi, cần phải có
định nơi nơi nào ta đi tìm hạnh phúc mới khỏi
lạc bước mà đi đến nơi xa.

Bức thư trên có nói: chỗ tôi hiện nay
đang, nhưng cũng đang ở nguyên vấn đề
rộng đường đi nữa.

Ghe chìm 4 mẹ con đều chết!

Bà Ng-thị-Sáng, vợ của ông Hội
đồng Đại Lang An phủ, hạt Prey
Veng (Cao-mao), ngồi ghe với 3
tên bạn và 3 đứa con, theo giòng
sông Cửu Long về xuống Mỹ Tho
bản cũ.

Tối Rạch Gầm (Mỹ Tho) thì dưng
chiều 8 - 12 - 36. Vì gặp nước
ngược, nên ghe phải đậu lại để chờ
nước.

Qua 10 giờ đêm, vì nước chảy
mạnh, nên ghe trôi ra cầu, rồi
cột buồm gạt nhấc cầu làm cho
ghe lật tuột!

3 người bạn ghe nhớ biết lội, nên
thoát thân được. Còn 4 mẹ con bà
Sáng đành phải chết ngột trong mũi
ghe. Thi hài kẻ bạc mạng đã vỡ
được và mai táng. (Saigon)

M. Nouailhetas được cử lên chức Phó Toàn- quyền Đông - dương

Theo chỉ dụ ngày 14 Dec. của
Tổng thống Pháp, thì M. Nouailhetas,
quan cai trị bang nhất ở
Đông-dương, được cử làm Phó
Toàn quyền Đông dương thế vị
quan Phó Toàn quyền Châtel.

Quanh chuyện đình công

Thợ nhà in Tân-Dân (Hanoi)

Thợ nhà in Ngô-tử-Hệ đình công,
đình công chưa xong, thì 40 thợ
nhà in Tân-Dân ở phố Hàng-bông
(Hanoi) mới rồi cũng đình công,
xin tăng lương, ngày chủ nhật nghỉ
được lãnh tiền...

40 thợ thợ hàng Sacama (Saigon)

Sáng 13 Décembre, 40 thợ ở hãng
xe hơi Sacama ở đường Charner
đình công, xin tăng lương, bớt giờ
làm việc.

250 nhân viên ở xe lửa Saigon và 600 nhân viên ở hãng dépót Di-an đình công, xe không chạy được

Theo báo Populaire ra ngày 10-
12-36, chiều thứ hai 14 Dec., sau khi
chuyến xe cuối ở Saigon - Hanoi, rồi
thì có một đoàn đại biểu gồm có:
Nguyễn Văn Út, chef gare; Bui, chef
train; Nguyễn Văn Thanh, thợ ở hãng
dépót; Giô- người coi việc xe chạy,
và 1 người ở sở dépót Di-an đến nhà
ông chánh lý sư Godefroy yêu cầu:
tăng tiền lương; khi đến năm nhà
thương không tón tiền; bỏ sự phạt
tiền; xin nghỉ 10 ngày 30 ngày;
có quyền lập nghiệp đoàn v. v.

Ông Godefroy hứa hứa sau sẽ trả
lời. Khi đó họ có nói, nên không
được trả lời, sẽ có việc đình công.
Quả nhiên 7 giờ rưỡi sáng hôm
sau (15 Dec.), không được trả lời,
các nhân viên đình công.

Tính ra tại Saigon có 250 người
và 600 người ở sở Dépôt Di-an,
phần nhiều là những người cầm
máy, chụm máy, chef train, cu li và
đội người chef gare.

Sáng hôm 15 Dec., trên đường
Biên-Hoa - Mỹ-Tho phải dừng 2
chiếc xe autorail mà chạy, do 2
người Tây cầm máy.

Ở Tourchem và Mường-Man

Tiếp đó, tức cả nhân viên Hỏa xa
và cu li ở Mường-Man và Tourchem
cũng hưởng ứng.

Chiếc xe cuối buổi chiều 15 Dec.,
ông Lessailly phải tự lái lấy.

Hai người bị bắt

Một người phát thơ tên là Séc và
một người khác, bị bắt tình nghi
tội giết việc đình công.

ÔNG BUI-THÊ MỸ ĐÀ VỀ QUẢNG-NAM

Ông Bui-thê Mỹ, chủ bài báo "Điện
tín" bị trục xuất khỏi Nam kỳ, và
bị đưa đi về quê quán liên chiều
5 12 36, làm cho bà vợ không biết
ông ở đâu, phải về Tourane tìm.
Nay bà cho hay hiện ông Mỹ đã
về ở làng Vĩnh trịnh.

VĂN VĂN

Đêm khuya nghe tiếng hát của bạn tắt nước

Hơ màng giấc điệp đêm hò,
Lên tan giấc mộng, bỗng nghe
giọng hò...

Lòng lơ lửng chẳng an cho,
Tình thần vương vấn như lo chuyện gì... (1)
Tiếng đàn đàn đưa đến?

Giữa đêm trường như đêm nện
vào tai

Giọng thấp cao, điệu chim anh, bơi
vân dài,

Len lén 1 ông gần dãi xeo xeo nước!
Cơm trắng cá tươi 1 hương trước?

Sương dầm 1 ánh sáng bạn nhà quê!
Rạp đờn ca, trường khiêu vũ, nhà
chớp bóng, đường ngựa xe,

Kiếp lao động trong lầy lội, nào có biết?
Riêng 10 những chén chén đều
thống thối!

Chung một thuyền nên rõ biết
cảnh bình dân.
Con ma nghèo thức dục một bên chân,
Giật cái cuộc phông trần như muốn
chấn...!

Đương giữa lúc lúc khó trời hạn,
Anh chỉ em 1 nên rằng tắt nước đây.
Được mùa mong sẽ có ngày.

DƯƠNG-TUNG

LUẬN - VĂN

Cành khô của bạn trẻ nhà quê

Các bạn trẻ nhà quê, nhứt là con
nhà nghèo, ở đi khác bạn trẻ ở
thành phố là họ sinh trưởng vào
đám dãi của xã hội. Cha mẹ
họ nghèo nên họ phải sống
trong cảnh cùng khổ, kém thua
hắn và hết thấy phương diện. Tuổi
xuân của họ chỉ là một chuỗi ngày
đầy dãi cả sự đau đớn; họ thật
không biết sống sướng là gì!

Nếu các bạn không tin thì các
bạn hãy bỏ đi một ngày về nhà
quê chơi, các bạn sẽ thấy nhiều
tuổi trẻ làm cho quá tìm phải
lối!

Một đứa bé 6,7 tuổi, mình này gầy
gòm, hồng một đứa trẻ đầu tóc 6,7
tháng, nhợt nhạt, bần thin; những
đứa bé lớn hơn lại bị ốm dưới
bởi với rong, bả ốc, Lay ra
đồng mốt lùn, bả rau, dầm mưa,
giải nắng, bụng thì to bệu, mặc
may lam luốc, thân thể hắc nám,
cường chỉ đội một cái nón mề, một
mặt cái quần rách rưới, đen dĩa, xin
đồ, loạ "càng người" là bỏ với một cái
áo và có mười mấy tấm mà vẫn còn
có chỗ thiếu da!

Chúng làm lụng khổ sở như thế
mà các ngày chỉ ăn có vài chén cơm
sáo hai phần khoai, một đĩa mắm
và một rổ rau luộc, thỉnh thoảng
mới được một đĩa cua đồng hay cá
đồng nhỏ dẹt.

Họ cực khổ như thế có phải bị
gia đình hành hạ ư. Chỉ tại ở nhà
quê nhà nghèo và họ vẫn làm ăn
khó khăn, cha mẹ đi làm vất vả tự
sớm đến chiều tối mà chỉ được 1
bào, hào rưỡi là cùng, thì làm sao
nuôi đủ một nhà đông đúc. Hướng
có việc vườn dãi dãi còn lo chạy nộp
thuế dãi sáng mắt. Họ vẫn yêu mến
con, muốn cho con sung sướng,
nhưng sự sống quá khổ khiến bất hoặc
họ phải cho con đi làm để kiếm ăn!

Vậy muốn bạn trẻ nhà quê được
hưởng chất hạnh phúc của cuộc
đời và muốn cho chúng ăn ở theo
phép vệ sinh thì trước hết phải làm
thế nào nâng cao sự sống của họ
cho dễ dàng hơn lên.

MỘNG DU

L. T. S. - Không chỉ thân thể, như ở
thành phố mà bước chân ra miền chung
quanh, để thấy hàng trăm con không
hình dãi. Mong nhà được cuộc ghé mắt
mà trả phương thuốc chữa.

VIỆC TRONG NƯỚC

Thầy võ gồm thầy thuốc và
thầy phép!

THUẬN THIÊN. - Tôi sống ở làng
Nghi Giang, huyện Phú Lộc, mấy lần nay
có một người người trong Nam tên là Bui
chàng 30 tuổi, vẻ đẹp vẻ đẹp độ độ độ độ
huyền diệu rằng: "Thầy Bui không
chúng số vô nghĩa, mà có phép thần
thông trị bệnh". Khi trị bệnh tên Bui
thời miên người bệnh mà mua cho uống
thuốc phép. Nhà quê chưa biết thuật
thầy miên nên hình trọng lắm. Hiện vùng
ấy mấy làng nhiều kẻ mê tín, có kẻ mê
tên mà bệnh vẫn y nguyên.

Chết thì chết thôi.

T. T. T

Một tên lính bị đòi hỏi vì trêu
ghẹo chị em nhà pha

VINH. - Tôi nay trong đám chỉ em
nhà pha ở lao Vinh, cả chính trị đều
hưởng phúc hay là thán, vì tên lính
Kiết hay mượn cơ mà cợt ghẹo trong
lao ở lao Vinh.

Hôm 9 Decembre vừa rồi, lính Kiết
được phép đem ba người tù dân bà
đi chơi ở trong thành. Thừa dịp, Kiết thì
ngón trên ghẹo một người nữ phạm nhân
trí. Cái này cứ lại thì bị số cho mấy
tên lính; tên lính này này là ở lao, về
lao lại cả chị em trong lao trịnh với
vấn đề để lao rằng thường ngày đi làm
hay bị tên K. ết này trêu, ghẹo.

Viên đội đã nhiều lần nghiêm biết tên
Kiết làm nhiều điều bất chính, hôm nay
lại thấy nó trêu đùa nên đã đem việc trịnh
quan trịnh. Hiện tên lính Kiết đã bị đòi
bắt nhiều lần. Quan trịnh nên trịnh; thời đã
mà của tên lính K. ết cho.

H. P.

Phạm nhân Lao bảo được ăn
thịt gà vịt

QUẢNG-TRỊ. - Theo chương trình
thi thi được ăn cả thịt, mà chỗ này chỉ
cho ăn cả khô; làm khi đem cá mực
cao ăn nữa. Thấy vậy thì làm trái
chương trình, các phạm nhân: đi kêu
vào, nhứt là các phạm nhân ở lao 1 đồng
nhau hàng ngày kêu vào cho thức ăn
quan trịnh. Nay quan đưa một đến là M.
Ca ruột, tuần là trước đây đã đem cá và
vịt cho nhà pha ăn thay ngày ăn cá, là
nhân rất mừng.

P. V.

Rủi ro tâm vỡ!

(Nhớ có mẹ không giận ơ)

QUẢNG-NAM. - Bà T. tên Đ. ở làng
Hội Lâm, làng Tiên quý, huyện Tiên
phước, có vợ con, làm nhà ở riêng tại
chợ mới trong làng ấy; để tên, làm ăn
trông chờ được bốn bề, ai cũng
khoe. Thế mà gần đây, vì ở cái quanh
mặt mình một cái núi, sinh sự, rồi đến
mặt đứng đẹp chờ cũng nói là thấy mẹ
vào ăn tay (7), mà hề chạy ra thì mẹ
đi mất (1). Y sợ thất rồi phải bỏ nhà và
bỏ chúng với mẹ già.

Mẹ già ở miên này chỉ có mẹ mới là
đáng sợ hơn hết. Rồi là tên con vợ!

B. H. lại cáo

Nạn nhỏ đại với nạn kẻ trộm
Mấy tháng nay, ở Đại lộ thường có
nạn kẻ đại cầm, nhứt là tại Mỹ Hòa. Cái
trộm này tháng nào trên 10 người bị, lại
có kẻ bắt chết vì không tiền đi bắt
chứa bình, như đứa cháu ông phó Hiến

5.000 Đĩa HÁT COLUMBIA

PATHE và VICTOR ở Pháp mới sang

Xin mời quý ngài đến nghe những bài
hát mới của nhà danh ca

TINO ROSSI

và những điệu hát Cải-lương, ca Huế, hát Tàu
xưa nay chưa ai có, mà giá chỉ có 1\$90 một đĩa

SOCOA, 145, Rue Paul Bert, HUÉ

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP

PHÁT-HÀNH LẦN THỨ HAI

Kỳ thứ tư này cũng vẫn phát hành có 200.000 vé,
bán đã gần hết rồi, chỉ còn lại vài ba vé nữa thôi,
ai muốn được dự cuộc xổ số lớn nhất tại HUÉ.
Ngày mùng 8 tháng Chạp năm Bính-Tý.

THÌ PHẢI MUA TỨC THÌ KÈO HẾT!!!

Kỳ này cũng vẫn có:

1 số trúng	4.000\$
8 số trúng	1.000\$
80 số trúng	100
400 số trúng	50
4.000 số trúng	10

Mấy số kẻ trên xổ xong, thì bắt đầu xổ ngay 3 LỚN LỚN:

100.000\$ — 40.000\$ — 20.000\$

Vé cả 4 kỳ đều được dự cuộc xổ chung kỳ!

Cuộc xổ số ở HUÉ tuy chưa định xổ lại chỗ nào và mấy
giờ bắt đầu xổ, nhưng dù sao cũng sẽ tin công-chúng
biết trước!!

thuộc bờ luo (số 13)

Đã nộp 1320 Uông động B 14a, hết sức công biểu

Mỗi hộp 0\$40.

Moi hợp 030

...bàn khắp nơi, đồng công chúng khen ngợi tin dùng

TÔNG - CUỘC: 27, Boulevard TÔNG - ĐỐC - PHƯƠNG, CHỢ - LỚN — PHÂN - CUỘC: 29, PHỐ HÀNG NGANG, HÀ NỘI